

48358307: สาขาวิชาวิทยาการสังคมและการจัดการระบบสุขภาพ

คำสำคัญ : ภาวะเสี่ยง โรคเบาหวาน ประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไป

วิชิต อินทร์ลำพันธ์ : ภาวะเสี่ยงต่อการเป็นโรคเบาหวานของประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไป จังหวัด
สุพรรณบุรี พ.ศ. 2549. อาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์ : รศ.ดร.นรินทร์ ต.ศรีวิชัย. 91 หน้า.

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นโรคเบาหวาน ของ
ประชาชนจังหวัดสุพรรณบุรี โดยทำการศึกษาย้อนหลัง ระหว่างเดือนธันวาคม 2549 – เดือนมกราคม 2550
ประชากรที่ศึกษา คือประชาชนที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ประชาชนตามคุณลักษณะที่
กำหนด จำนวน 411 คน จำแนกเป็น กลุ่มผู้ป่วยเป็นโรคเบาหวาน จำนวน 204 คน และไม่ป่วยเป็น
โรคเบาหวาน จำนวน 207 คน วิเคราะห์หาความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเบาหวาน โดยคำนวณค่า Odds Ratio และ
95% Confidence Interval ของ OR เพื่อวัดขนาดความสัมพันธ์

ผลการศึกษา พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นโรคเบาหวาน คือ

ปัจจัยด้านการออกกำลังกาย ผู้ที่ไม่ปฏิบัติงานบ้านเป็นประจำ จะมีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเบาหวาน
6.1 เท่า (95%CI=2.0-18.1) ของผู้ที่ปฏิบัติงานเป็นประจำ ผู้ที่ไม่ออกกำลังกายเป็นประจำ จะมีความเสี่ยงต่อการ
เป็นโรคเบาหวาน 2.4 เท่า (95%CI=1.6-3.6) ของผู้ที่ออกกำลังกายเป็นประจำ ผู้ที่มีระดับความดันโลหิตมากกว่า
140/90 mmHg จะมีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเบาหวาน 4.6 เท่า (95%CI=3.0-7.0) ของผู้ที่มีระดับความดันโลหิต
น้อยกว่า 140/90 mmHg

ปัจจัยด้านภาวะอ้วน ผู้ที่ไม่ควบคุมน้ำหนักและระดับรอบเอว จะมีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเบาหวาน
5.9 เท่า (95%CI=3.6-9.7) ของผู้ที่ควบคุมน้ำหนักและระดับรอบเอว ผู้ที่มีค่าดัชนีมวลกายมากกว่า 25 จะมี
ความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเบาหวาน 3.3 เท่า (95%CI=2.1-5.1) ของผู้ที่มีค่าดัชนีน้อยกว่า 25

ปัจจัยด้านพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ผู้ที่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารเหมาะสม ช่วยลดความเสี่ยง
0.4 เท่า (95%CI=0.2-0.7) ต่อการเป็นโรคเบาหวานได้ และ ผู้ที่ไม่เพิ่มการบริโภคผัก ผลไม้ และไม่ลดการ
บริโภคเกลือ จะมีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเบาหวาน 4.4 เท่า (95%CI=2.6-4.2) ของผู้ที่เพิ่มการบริโภคผัก ผลไม้
และลดการบริโภคเกลือ

ปัจจัยด้านความรู้เรื่องโรคเบาหวาน ผู้ที่มีความรู้เรื่องโรคเบาหวานไม่ถูกต้อง จะมีความเสี่ยงต่อการ
เป็นโรคเบาหวาน 1.8 เท่า (95%CI=1.0-3.0) ของผู้ที่มีความรู้เรื่องโรคเบาหวานถูกต้อง

ประโยชน์ของการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานสาธารณสุข และวางแผน
การจัดบริการสาธารณสุข ในประชาชนกลุ่มเสี่ยง ควรให้สุขศึกษาแก่ประชาชนเรื่องโรคที่ตามมาจากการ
เป็นโรคเบาหวานเพิ่มมากขึ้น นอกเหนือจากโรคแทรกซ้อน เช่นโรคอัมพฤกษ์ อัมพาต โรคหัวใจขาดเลือด
โรคหลอดเลือดเสื่อม และให้ความรู้ด้านการปฏิบัติตนที่ถูกต้องแก่ประชาชนในกลุ่มเสี่ยง ต่อไป

สาขาวิชาวิทยาการสังคมและการจัดการระบบสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่อผู้ควบคุมสารนิพนธ์

48358307: MAJOR : SOCIAL AND HEALTH SYSTEM MANAGEMENT
KEY WORD : RISK FACTOR, DIABETES MELLITUS, POPULATIONS AGE 40 YEAR UP

VICHIT INLAMPHAN : RISK FACTOR OF DIABETES MELLITUS FOR
POPULATIONS WITH AGE 40 YEARS OLD ABOVE IN SUPHAN BURI PROVINCE,
2006.MASTER'S REPORT ADVISOR : BURIN T.SRIVONG, Ph.D. 91 pp.

The purpose of this retrospective case-control study was to analyze predisposing factors correlating with the diabetes mellitus of populations in age 40 and up in Suphan Buri Province. The retrospective study was conducted from December 2006 – January 2007 covering populations in age of 40 and up. The data collection was done by interviews of 411 persons having established characteristics. Among them, they were separated into 204 diabetes mellitus patients as the case group and another 207 no diabetes mellitus persons as the control group. The analysis was done to find out the risk of the diabetes mellitus based on the calculation of Odds Ratio and 95% Confidence Interval of OR To measure the relations size.

The results showed that following factors having relations with diabetes mellitus:

The factor of doing exercise: those not doing housework regularly were more risky to the diabetes mellitus at 6.1 times (95%CI=2.0-18.1) than those doing it regularly. The persons not doing exercises regularly had more risky at 2.4 times (95%CI=1.6-3.6) than those doing exercises regularly. In addition, the persons with the blood pressure over 140/90 mmHg were more risky to diabetes mellitus at 4.6 times (95%CI=3.0-7.0) than persons having the blood pressure less than 140/90 mmHg.

The obesity factor: persons who have not controlled their weight and waist were more risky to the diabetes mellitus at 5.9 times (95%CI=3.6-9.7) than those controlling their weight and waist. In addition, persons whose overall body mass was over 25 were more risky to the diabetes mellitus at 3.3 times (95%CI=2.1-5.1) than those having the body mass less than 25.

The factor of food consumption: persons with appropriate consumption behavior were less risky at 0.4 time (95%CI=0.2-0.7) to the diabetes mellitus. Moreover, any persons who did not have more vegetable and fruit and less sodium, they were more risky to the diabetes mellitus at 4.4 times (95%CI=2.6-4.2) than those having more vegetable and fruit and less sodium.

The factor of knowledge about diabetes mellitus: persons who had incorrect knowledge about diabetes mellitus were more risky to the diabetes mellitus at 1.8 times (95%CI=1.0-3.0) than those with correct knowledge about it.

The results of this study could be implemented to plan for public health actions to provide public health service in some risky groups of populations. Besides, the general people should be more educated about subsequent disease caused by diabetes mellitus, apart from some intervention illness such as Paralysis, Ischemic heart disease, decline artery disease, etc. Such risky groups of people should be provided knowledge about right practices in dialy life.

Program of Social and Health System Management Graduate School, Silpakon University Academic Year 2006

Student's signature

Master's Report Advisor's singnature.....

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี ได้รับความกรุณาและการช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุรินทร์ ต.ศรีวงษ์ เกษัชรหญิง ดร.พกามาศ ไมตรีมิตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเจตน์ ไวยาการณ์ คณาจารย์จากคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ข้อเสนอแนะตลอดจนตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จโดยสมบูรณ์

ความสำเร็จในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นผลมาจากกำลังใจและการสนับสนุน ที่ผู้วิจัยได้รับจาก บิดา มารดา ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนเงินทุนการศึกษาจนประสบผลสำเร็จ ขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์